

2000 m² *Koncepcja*

2000 m² – BUJNE KRAJOBRAZY ŻYWNOŚCIOWE RESPEKTUJĄCE ISTNIEJĄCE NA ZIEMI OGRANICZENIA

Bardzo mała część powierzchni Ziemi (1 407 milionów hektarów) to grunty orne, które nadają się do produkcji żywności. Dzieląc tę powierzchnię przez liczbę ludzi żyjących na Ziemi, otrzymujemy niespełna 2000 m² na osobę. Jeśli mądrze i innowacyjnie zadamy o „nasze” 2000 m², możemy stworzyć urozmaicone, bujne krajobrazy żywnościowe dla nas i przyszłych pokoleń, nie naruszając przy tym istniejących na Ziemi ograniczeń.

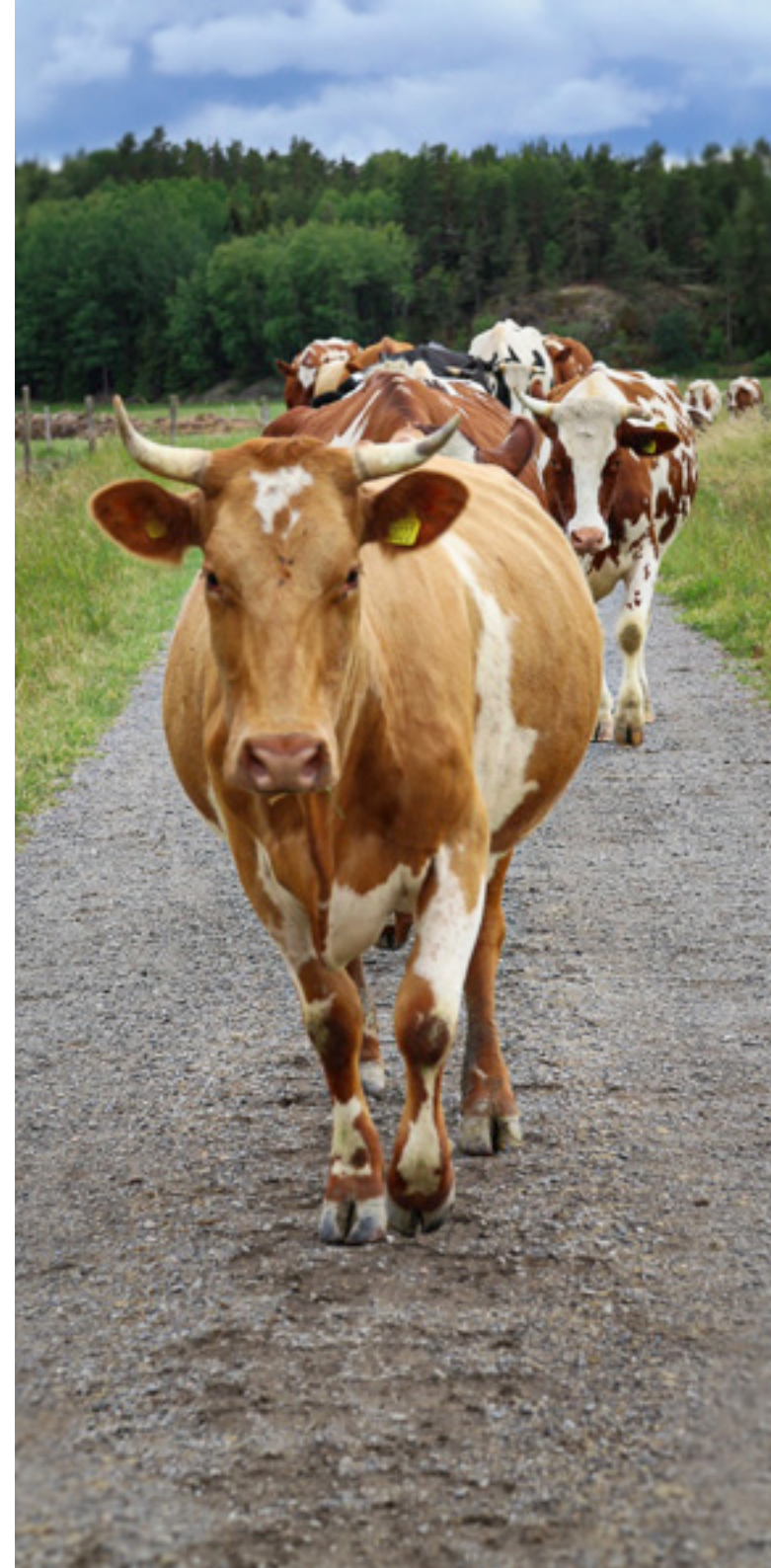
Wyzwanie

Współczesny system żywnościowy stoi w obliczu poważnych wyzwań. Nasz sposób produkcji i konsumpcji żywności przekracza istniejące na Ziemi ograniczenia pod wieloma względami. Gleby rolnicze wyczerpują się i erodują pod wpływem uprawiania monokultur, a ekosystemy ulegają zniszczeniu w trakcie przekształcania lasów na grunty orne do produkcji żywności. Substancje odżywcze pochodzenia rolniczego trafiają do cieków wodnych i jezior, co powoduje zakwaszenie oceanów. Poza tym system żywnościowy odpowiada za około 30 % emisji gazów klimatycznych. W ostatnich dziesięcioleciach różnorodność biologiczna uległa gwałtownemu zubożeniu, zarówno w odniesieniu do roślin uprawnych jak i zwierząt

gospodarskich, a dzikie zwierzęta są w podobny sposób narażone na skutki uprawiania monokultur, stosowania pestycydów w rolnictwie i eksploatacji środowiska naturalnego.

Ponadto zasoby żywności są nierównomiernie rozmieszczone na świecie. Podczas gdy część ludności świata cierpi z powodu głodu lub niedożywienia, w innych częściach świata coraz większym problemem zdrowotnym jest otyłość. Około jedna trzecia żywności marnuje się w drodze od gospodarstwa rolnego na nasze talerze.

Ponieważ nie możemy przestać jeść, musimy przekształcić nasze systemy żywnościowe, tak aby stały się zrównoważone i zbilansowane.

2000 m² – misja

Koncepcja 2000 m² to koncepcja edukacyjna i transformacyjna, którą stosujemy aby znaleźć i przeanalizować możliwości uprawiania żywności i odżywiania się, które sprzyjają bioróżnorodności i pozwalają wyprodukować odpowiednią ilość żywności dla wszystkich dzisiejszych i przyszłych pokoleń. Sprawiedliwy podział gruntów ornych pomiędzy wszystkimi i branie na siebie odpowiedzialności za Ziemię nakłada zarówno ograniczenia, jak i stwarza możliwości. Taki punkt wyjścia przyjmujemy kierując się koncepcją 2000 m², która może nam pomóc:

Zrozumieć złożoność ekosystemów i faktu, że to, co robi jednostka, ma konsekwencje dla całości. 2000 m² przekazuje wiedzę, w jaki sposób możemy przyczynić się do tworzenia i funkcjonowania ekosystemów, które zapewniają dobrą i zdrową żywność.

Zbadać, jak(ie) uprawiać rolnictwo posługując się lokalnymi i odnawialnymi zasobami, oraz jaka dieta może być wynikiem takich upraw w różnych warunkach lokalnych. 2000 m² eksperymentuje na rzecz nowych, zdrowych kultur jedzenia, które przyczynią się do tworzenia żywotnego krajobrazu rolniczego.

Przekształcić obecne systemy żywnościowe poprzez zaangażowanie ludzi, którzy produkują, przetwarzają, dystrybuują, gotują i spożywają żywność. 2000 m² przyczynia się do tworzenia bujnych krajobrazów żywnościowych, zrównoważonych pod względem przyrody i ludzi teraz i w przyszłości.

Bądź częścią rozwiązania!

Jak wyglądałaby Twoja kultura jedzenia, gdybyś jako jednostka, gdyby Twoja szkoła, Twoja organizacja, Twój region żył zgodnie z zasadami 2000 m²? W jaki krajobraz żywnościowy chciałbyś/chciałabyś się zaangażować i stworzyć go na przyszłość?

2000 m² – zasady

Regeneracja

Punktem wyjścia koncepcji 2000 m² jest założenie, że zdrowa gleba zapewnia zdrową żywność. Dlatego ważne jest, aby promować życie w glebie i jej żyzność, tak aby nasze gleby mogły dostarczać żywności dla wielu przyszłych pokoleń. Kluczowe jest zintegrowanie uprawy roślin i hodowli zwierząt, aby oddać glebie więcej niż pobieramy. Systemy rolnictwa regeneracyjnego, takie jak rolnictwo ekologiczne lub biodynamiczne, stosują płodozmiany, wytwarzają kompost, trzymają zwierzęta gospodarskie oraz maksymalnie ograniczają zaangażowanie nakładów z zewnątrz w gospodarstwie, aby wesprzeć bioróżnorodność i usługi ekosystemowe oraz zwiększyć odporność na zmiany klimatu. Mieszanki traw pastewnych i roślin strączkowych stanowią integralną część systemów rolnictwa regeneracyjnego. Uprawia się je jako paszę dla przeżuwaczy, przy czym mieszanki zapewniają siedliska dla owadów zapylających. Mieszanki, a zwłaszcza rośliny strączkowe, dostarczają również składników odżywczych bezpośrednio do gleby, na której rosną, a także na pola z innymi uprawami dzięki obornikowi zwierzęcemu. Ludzie co prawda nie mogą bezpośrednio spożywać mieszanek, ale czerpią z nich korzyści w postaci produktów mlecznych i mięsnych pochodzących od przeżuwaczy. Wypasanie

zwierząt na pastwiskach również przyczynia się do różnorodności biologicznej.

Zamknięty obieg

Stosowanie płodozmianu to sposób na wykorzystanie lokalnych i odnawialnych zasobów w postaci energii słonecznej, fotosyntezy, mikroorganizmów w glebie i zwierząt gospodarskich, co przyczynia się do stworzenia zrównoważonych ekosystemów. Stosowanie płodozmianu oznacza, że każdego roku uprawiamy kilka różnych roślin uprawnych. Poprzez zmianę lokalizacji danych upraw każdego roku, rolnictwo staje się zbilansowane i zrównoważone, a glebie oddajemy więcej niż pobieramy. W ten sposób stosowanie płodozmianu przyczynia się do utrzymania i zwiększenia żyzności gleby. Oznacza to, że możemy kontynuować uprawę tej samej gleby przez wiele następnych pokoleń. Kluczowe przy stosowaniu płodozmianu jest utrzymywanie równowagi pomiędzy roślinami, które dostarczają zasoby do gleby (mieszanki traw i roślin strączkowych), i takimi, które pobierają zasoby (zboża, warzywa, rośliny oleiste). Uprawiając różne rośliny w zróżnicowanym krajobrazie rolniczym możemy ograniczyć problemy występujące w związku z chorobami roślin oraz wesprzeć bioróżnorodność.

Zróżnicowanie

Dzięki różnorodności upraw i zwierząt gospodarskich, różnorodność pojawia się również na naszym talerzu. Spożywanie zróżnicowanej diety, bazującej na większej ilości warzyw i mniejszej ilości mięsa, jest korzystne zarówno dla naszego zdrowia, jak i dla naszej planety. Zmieniając proporcje poszczególnych kategorii żywności w naszej diecie i korzystając z żywności pochodzącej z regeneracyjnych systemów rolniczych, funkcjonujących w obiegu zamkniętym, możemy ograniczyć nasz wpływ na klimat i zapobiec wypłukiwaniu się składników odżywczych z rolnictwa do jezior i oceanów. Ponadto otrzymujemy bardziej zróżnicowany krajobraz rolniczy, który sprzyja różnorodności biologicznej i zrównoważeniu ekosystemów. Korzystając z lokalnych zasobów i opierając się na lokalnych kulturach jedzenia, uzyskujemy globalne bogactwo regionalnych kultur jedzenia. W ten sposób możemy stworzyć odporne systemy żywnościowe i przyczynić się do rozwoju obszarów wiejskich zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej.

Zdjęcia Gustav Gerdes (okładka);
Eva Johansson (s. 2)

Projekt graficzny Alexandre Westerlund